19620

Sabina MUNTEANU

SISTEME INTELIGENTE HIBRIDE ÎN DIAGNOZA MEDICALĂ

EDITURA FUNDAŢIEI UNIVERSITARE
Dunărea de Jos Galaţi

Sabina MUNTEANU

SISTEME INTELIGENTE HIBRIDE ÎN DIAGNOZA MEDICALĂ

Mamei mele

III 19620

Sabina MUNTEANU

C - 252069

SISTEME INTELIGENTE HIBRIDE ÎN DIAGNOZA MEDICALĂ

252069
UNIVERSITATEA «DUNĂREA DE JOS» GALAȚI
BIBLIOTECA 2

EDITURA FUNDAȚIEI UNIVERSITARE
„Dunărea de Jos" – GALAȚI, 2007

UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS" DIN GALAȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚA CALCULATOARELOR

Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos" din Galați este acreditată de CNCSIS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MUNTEANU, SABINA
Sisteme inteligente hibride în diagnoza medicală / Sabina Munteanu,.-Galați: Editura Fundației Universitare *„Dunărea de Jos"*, 2007
Bibliogr.
ISBN 978-973-627-398-8

004 :616-07

©Editura Fundației Universitare "Dunărea de Jos", Galați, 2007
Director, prof. dr. Cosma Tudose
ISBN 978-973-627-398-8

www.editura.ugal.ro
editura@ugal.ro

Cuprins

1. Introducere **15**
Obiectivele și conținutul lucrării 17

2. Dificultăți specifice ale diagnozei medicale **20**
2.1. Introducere 20
2.2. Etapele procesului de diagnoză 21
2.3. Tipuri și surse de erori în diagnoza medicală 22
2.4. Concluzii 25

3. Rezolvarea problemelor prin căutare **26**
3.1. Introducere 26
3.2. Backtracking dinamic pentru CSP 27
3.3. Algoritmi dinamici de satisfacere a constrângerilor 31
3.4. Concluzii 33

4. Diagnoza prin metode statistice **34**
4.1. Introducere 34
4.2. Probabilități și clasificare bayesiană 35
4.3. Diagnoza folosind cunoștințe asociative 37
4.3.1. Introducere 37
4.3.2. Rețelele neuronale și operația de clasificare 39
4.3.2.1. Perceptronul multistrat 41
4.3.2.2. Arhitecturi neuronale cu auto-organizare 48
4.3.3. Algoritmii genetici și diagnoza medicală 48

5. Modele intermediare de diagnoză **51**
5.1. Introducere 51
5.2. Modele probabiliste structurate. Rețele bayesiene 52
5.2.1. Inferență probabilistă în rețelele bayesiene 52
5.2.2. Rețelele noisy-OR 60
5.2.3. Bayesianism și cauzalitate 63
5.2.4. Sistemul de diagnoză medicală CASNET 64
5.3. Sisteme de inferență fuzzy 66
5.3.1. Preliminarii 66
5.3.2. Sisteme de inferență fuzzy în diagnoza medicală 77
5.4. Măsuri de posibilitate 79
5.5. Diagnoza prin metode simbolice 84

6. Diagnoza pe bază de model în logica de ordinul întâi..... 88
6.1. Introducere..... 88
6.2. Abducția și tehnicile bazate pe consistență..... 88
6.3. Abducția în programarea logică..... 94
6.4. Un exemplu de sistem abductiv: AID..... 101

7. Sisteme inteligente hibride de diagnoză medicală..... 106
7.1. Introducere..... 106
7.2. Tehnici inteligente hibride..... 106
7.3. Tehnici inteligente hibride în diagnoza medicală..... 110
7.3.1. Hibridizare neuro-simbolică..... 111
7.3.1.1. Rețele neuronale bazate pe cunoștințe..... 111
7.3.1.2. Rețele neuronale comitet..... 112
7.3.2. Hibridizare neuro-fuzzy..... 117
7.3.2.1. ANFIS (Adaptive Neural Fuzzy Inference Systems)..... 119
7.3.2.2. Clasificatorul neuro-fuzzy NFC..... 122
7.3.2.3. Perceptronul Fuzzy Multistrat..... 123
7.3.2.4. Neuroni fuzzy logici..... 126
7.4. Un exemplu de hibridizare combinativă în diagnoza medicală.. 128
7.4.1. Sistemul CHECK..... 128
7.4.2. Comparație între sistemele CHECK și CASNET..... 133
7.5. Concluzii..... 134

8. Sisteme de argumentare directă și algoritmi de satisfacere a constrângerilor în modelarea raționamentului nemonoton 136
8.1. Introducere..... 136
8.2. Sisteme de argumentare directă..... 138
8.2.1. Abordarea de punct fix..... 140
8.2.2. Abordarea recursivă..... 142
8.3. Sistemele de argumentare directă și abducția..... 146
8.4. Rafinarea semanticii preferate folosind apărări minimale..... 148
8.5. CSP pentru sisteme de argumentare..... 149
8.6. Concluzii..... 151

9. Sistemul hibrid DiaMed..... 153
9.1. Introducere..... 153
9.2. Reprezentarea cunoștințelor..... 156
9.3. Modelarea problemei în cadrul DCSP..... 160
9.4. Selectarea ipotezelor de diagnostic prin decizie fuzzy în

DiaMed 163
9.4.1. Decizie fuzzy în diagnoza medicală 163
9.4.1.1. Preliminarii 163
9.4.1.2. Decizie fuzzy în modelarea diagnosticelor medicale 167
9.4.1.3. Evaluarea capacității de discriminare a unui test de diagnoză 172
9.4.1.4. Exemplu de clasificare prin decizie fuzzy 175
9.5. Discriminarea ipotezelor și argumentarea deciziei de diagnostic în DiaMed 177
9.5.1. Algoritm 177
9.5.2. Exemplu 179
9.6. Concluzii 182

10. Concluzii și direcții de dezvoltare 185

Bibliografie 187

Anexă: Modelul medical 199